

VAALIEN TULOKSET

Neljännän Duuman vaalikampanja on osoittanut oikeaksi sen historiallista ajankohtaa koskevan arvion, jonka marxilaiset ovat antaneet vuoden 1911 jälkeen. Tuon arvion sisältönä on se, että Venäjän vastavallankumouksen historian ensimmäinen kausi on päättynyt. On alkanut toinen kausi, jolle on luonteenomaista porvarillisten demokraattien „kevyiden osastojen” herääminen (ylioppilasliike), hyökkäävä taloudellinen ja vielä enemmän ei-taloudellinen työväenliike j.n.e.

Ensimmäiselle kaudelle (1907—1911) on luonteenomaista taloudellinen lamatila, vastavallankumouksen päättäväinen hyökkäys, demokratian voimien perääntyminen ja hajoaminen sekä luopuruusaatteiden, „vehiläisten”, likvidaattoruusaatteiden voittokulku „edistyksellisessä leirissä”. Toiselle kaudelle (1911—1912) sen sijaan ovat luonteenomaisia sekä taloudellisessa, poliittisessä että aatteellisessa suhteessa päinvastaiset piirteet: teollisuuden nousu, vastavallankumous ei kykene hyökkäämään edelleen yhtä voimakkaasti tai tarmokkaasti j.n.e., demokraattiset mielialat heräävät, mikä pakottaa *kätkemään* vehiläiset, luopuruus- ja likvidaattoruusmielialat.

Sellainen on yleinen tausta, joka on otettava huomioon, kun halutaan antaa oikea arvio vuoden 1912 vaalikampanjasta.

I. VAALIEN „TEKEMINEN”

Neljännän Duuman vaalien eniten silmään pistävänä piirteenä on hallituksen suorittama järjestelmällinen vaalien väärentäminen. Tarkoituksenamme tässä ei ole tehdä yhteenvetoja „vaalien tekemisestä”; *koko* liberaalinen ja

demokraattinen lehdistö on kirjoittanut siitä kyllin riittävästi; samasta asiasta puhutaan myös siinä yksityiskohtaisessa välikysymyksessä, jonka kadetit tekivät IV Duumassa; tästä kysymyksestä voimme luultavasti kirjoittaa erikoisen kirjoituksen, kun saadaan yhteen laaja ja määrällisesti yhä kasvava asiakirja-aineisto.

Tällä kertaa sen sijaan puhumme vain vaalien tekemisen perusyhteenvedoista ja tämän „tekemisen” tärkeimmästä poliittisesta merkityksestä.

Papiston mobilisointi liberaali- ja lokakuulaistilanherroja vastaan; — rankaisutoimenpiteiden kymmenkertaistaminen ja porvarillista demokratiaa vastaan tähdätty mitä häikäilemättömin lain rikkominen kaupungeissa ja maaseudulla; — yritykset näillä samoilla keinoilla temmata työväenkuuria sosialidemokraattien käsistä — sellaiset ovat vuoden 1912 vaalien tekemisen perusmenetelmät. Koko tämän bonapartismien politiikkaa muistuttavan politiikan päämääränä oli oikeistolais-nationalistisen enemmistön muodostaminen Duumaan, ja kuten tunnettua, tätä päämäärää ei saavutettu. Mutta alempana saamme nähdä, että hallitus onnistui „säilyttämään” entisen, kolmannen Duuman aikaisen tilanteen meidän, suokaa anteeksi sanontani, parlamentissamme: IV Duumaan on jäänyt kaksi enemmistöä, oikeistolais-lokakuulainen ja lokakuulaiskadettilainen.

Vuoden 1907 kesäkuun 3 päivän vaalilaki „rakensi” valtion hallintojärjestelmän — eikä yksistään hallintojärjestelmää — maaorjuuttajatilanherröiden ja porvariston ylimpien kerrosten liiton perustalle, jolloin edellinen yhteiskunta-aines säilytti tässä liitossa valtavan ylivoiman ja *kummankin* aineksen yläpuolella oli tosiasiallisesti vanha valta rajoittamattomana. Siitä, millainen oli ja millaisena pysyy tämä vallan, maaorjuuden y.m.s. vuosisataisen historian luoman vallan, erikoistunut luonne, ei ole nyt syytä puhua. Joka tapauksessa vuonna 1905 otettu edistysaskel, vanhan romahdus, joukkojen ja luokkien avoimet ja mahtavat esiintymiset ovat pakottaneet etsimään *liittoa* niiden tai näiden yhteiskunnallisten voimien kanssa.

„Maanjussiin”, musikkaan pannut toiveet, joita esiintyi vuosina 1905—1906 (Bulyginin ja Witten vaalilait), menivät myttyyn. Kesäkuun 3 päivän järjestelmä „pani toiveensa voimakkaisiin”, tilanherröihin ja porvarikihoihin.

Mutta vain viitisen vuotta jatkunut III Duuman kokemus alkoi jo järkyttää tätäkin „toivetta"! Ei voida kuvitella suurempaa nöyristelyä kuin oli lokakuulaisten nöyristely vuosina 1907—1912, mutta lokakuulaistakaan „eivät kelvanneet". Ei edes heidän kanssaan tullut toimeen vanha valta (niin sanottu „byrokratia"), olemukseltaan heille hyvin läheinen valta. Porvarillista politiikkaa maaseudulla (marraskuun 9 päivän laki) ja kaikkinaista kapitalismin edistämistä — kaikkea sitä ohjasivat yhä samat Purishkevitshit, ja tulokset olivat mitä surkeimmat. Purishkevitshilaisuus, jota oli uudistettu, korjailtu, putsattu uudella agraaripolitiikalla ja uudella edustuslaitosten järjestelmällä, sorti edelleenkin kaikkea ja kaikkia, jarruttaen kehitystä.

Osoittautui, että kesäkuun 3 päivän järjestelmässä oli aukko. Vaalien „tekeminen" kävi kiertämättömäksi, samoin kuin bonapartisin menetelmät ovat historiallisesti kiertämättömiä silloin, kun ei ole olemassa lujaa, vahvaa, koetuksen kestänyttä ehjää yhteiskunnallista tukinojaa, kun joudutaan luovimaan erilaisten ainesten välillä. Jos demokraattiset luokat ovat voimattomia tai väliaikaisten syiden suuresti heikentämiä, niin moiset menetelmät saattavat olla „menestyksellisiä" useiden vuosien kuluessa. Mutta jopa Bismarckin viime vuosisadan 60-luvulla tai Napoleon III antamat „klassilliset" esimerkit osoittavat, että ilman mitä perusteellisimpia mullistuksia (Preussissa sitä oli „ylhäältä käsin suoritettu vallankumous" ja eräät erittäin menestykselliset sodat) ei asiasta tule mitään.

II. UUSI DUUMA

Määritelläksemme vaalien tulokset otamme viralliset tiedot IV Duuman puoluekokoonpanosta ja vertaamme niitä III Duuman puoluekokoonpanoon, ei ainoastaan sen olemassaolon lopussa (1912), vaan myös alussa (1908). Saamme seuraavan opettavaisen kuvan*:

* Numerotiedot on otettu Duuman julkaisuista: „Opas", v. 1908; „Hakemistokirja", v. 1912 ja „Valtakunnanduuman (IV) Hakemistokirjan Lisälehti", 1912, № 14, joulukuun 2 pnä 1912, korjatut tiedot vuoden 1912 joulukuun 1 päivää edeltäneeltä ajalta.—Kolme kansallista ryhmää: puolalaiset, valkovenäläiset ja muhamettilaiset.

	Kolmas Duuma		Neljäs Duuma
	1908	1912	
Oikeistolaiset	49	46	65
Nationalistit ja maltilliset oikeistolaiset	95	102	120
Lokakuulaiset	148	120	98
Progressistit	25	36	48
Kadetit	53	52	59
Kolme kansallista ryhmää	26	27	21
Trudovikit	14	14	10
Sosialidemokraatit	19	13	14
Puolueettomat	—	27	7
<i>Yhteensä</i>	429	437	442

Ensimmäinen johtopäätös näistä tiedoista on se, että IV Duumaan on jäänyt kaksi entistä enemmistöä: oikeistolais-lokakuulainen — 283 ääntä (65 + 120 + 98) ja lokakuulais-kadettilainen — 226 ääntä (98 + 48 + 59 + 21).

Itsevaltiudelliselle hallitukselle on käytännöllisesti tärkeintä, että sillä olisi „oma” enemmistönsä Duumassa. Ero III ja IV Duuman välillä on tässä suhteessa mitätön. Kolmannessa Duumassa oikeistolais-lokakuulaisella enemmistöllä oli alussa 292 ääntä ja lopussa 268 ääntä. Nyt sillä on keskimäärä näiden lukujen väliltä: 283.

Oikeistolaisen enemmistön pieneneminen III Duuman olemassaolon loppuun mennessä oli kuitenkin niin huomattava, että hallitus, joka pysyi itsevaltiudellisena hallituksena, ei voinut muuta kuin turvautua kiireellisiin toimenpiteisiin vaalien tekemiseksi. Tämä tekeminen ei ole satunnaista eikä poikkeamista järjestelmästä, kuten Meyendorfit, Maklakovit ja kump. mielellään esittävät asian, vaan välttämättömyyttä „järjestelmän” ylläpitämiseksi.

Herrat Maklakovin johtamat liberaalit, puhutteko te „vallanpitäjien sovinnosta maan kanssa” (s.o. porvariston kanssa)? Jos asia on siten, niin silloin on valittava jompikumpi. Joko teidän *puheenne sovinnosta* eivät ole tyhjiä sanoja,— silloin teidän on hyväksyttävä myös „vaalien tekeminen”, sillä sellainen on reaalisen vallan kanssa tehtävän sovinnon reaalinen ehto. Tehän pidätte niin kovasti „reaalisesta politiikasta”! Tah *teidän vastalauseenne* „vaalien tekemistä” vastaan eivät ole tyhjiä sanoja,— ja silloin teidän ei pidä puhua sovinnosta, vaan jostain sellaisesta, mikä ei lainkaan muistuta sovintoa...

Kesäkuun 3 päivän järjestelmän toinen, lokakuulais-liberaalinen enemmistö käsitti 252 ääntä III Duuman alussa, 235 sen lopussa ja pieneni 226:een IV Duumassa. Itse asiassa hallituksen „vaalikampanja” siis onnistui; hallitus saavutti päämääränsä todistaen yhä uudelleen käytännössä yksinvaltiutensa. Sillä meluaminen oikeistolais-nationalistisesta enemmistöstä oli vain kaupanhierontaa suuremman hinnan kiristämiseksi. Todellisuudessa kuitenkin hallitus tarvitsee molempia enemmistöjä, jotka *kummatkin* seisovat vastavallankumouksellisella maaperällä.

On mahdotonta korostaa kylliksi tätä viimeksi mainittua seikkaa, jonka liberaalit hämäävät vetääkseen kansanjoukkoja nenästä ja jonka liberaaliset työväen poliitikot (likvidaatit) hämäävät ymmärtämättömydessään. Kadettien ja lokakuulaisten liitto, joka tuli niin selvästi ilmi Rodzjankoa valittaessa (ja vielä selvemmin tuo liitto ehken ilmeni Rodzjankon puheen johdosta kirjoitetuissa „Retshin” säädötyömissä, orjamielisissä fraaseissa),— tuo liitto ei ole lainkaan pelkkä „teknillinen” kysymys. Tuo liitto ilmentää yleensä porvariston, Gutshkovista Miljukoviin saakka, vastavallankumouksellisten tavoitteiden yhtenäisyyttä; tuo liitto on mahdollinen vain näiden mielialojen ansiosta.

Toisaalta liberaalis-lokakuulainen enemmistö on tarpeen hallituksellekin, koko kesäkuun 3 päivän järjestelmän kannalta katsoen. Sillä III (ja IV) Duuma ei ole mikään „korttitalo”, kuten „vasemmisto”-narodnikit, jotka ovat vajonneet auttamattomasti Ropshinin elämysten ja „otzovistisen” sanahelinän suohon¹²⁵, useasti lavertelevat. Ei III ja IV Duuma ovat vaihe itsevaltiuden kehityksessä ja porvariston kehityksessä, ne ovat vuoden 1905 voittojen ja tappioiden jälkeen tarpeellinen itsevaltiuden ja porvariston todellinen lähentymisyritys. Ja tämän yrityksen fiasko ei ole ainoastaan Stolypinin ja Makarovin fiasko, ei ainoastaan Markov 2:sen ja Purishkevitchin, vaan myös „sovitteija” Maklakovin ja kumpp. fiasko!

Hallitus tarvitsee liberaalis-lokakuulaista enemmistöä yrittääkseen viedä Venäjää eteenpäin Purishkevitchien kaikkivallan säilyessä. Ja keinoja erittäin nopean, ylenpalttisen raisun liberaalis-lokakuulaisen „progressismin” taltuttamiseksi ja jäähdyttämiseksi hallituksella on vaikka kuinka paljon: sekä Valtakunnan neuvosto että paljon muuta...

III. MUUTOKSET KESÄKUUN 3 PÄIVÄN JÄRJESTELMÄSSÄ

Edellä esitetyt tiedot ovat mielenkiintoista aineistoa, joka koskee poliittisten puolueiden, ryhmittymien ja suuntausten kehitystä tilanherrain ja porvariston keskuudessa vastavallankumouksen kaudella. III ja IV Duuman kokoonpano ei puhu juuri mitään demokraateista, enempää porvarillisista (talonpoikaisista) kuin työläisdemokraateistakaan, siitä yksinkertaisesta syystä, että kesäkuun 3 päivän järjestelmä on rakennettu tarkoituksellisesti demokraattien pois-sulkemiseksi. Kesäkuun 3 päivän järjestelmä vartavasten sortaa ja painostaa samalla tavalla „kansallisiakin” puolueita, s.o. niitä, jotka eivät kuulu „johtavaan” kansakuntaan.

Sen vuoksi otamme vain oikeistolaiset, lokakuulaiset ja venäläiset liberaalit — puolueet, joilla on varma jalansija kesäkuun 3 päivän järjestelmässä ja joita tämä järjestelmä suojelee demokralialta, — ja tarkastelemme näissä puolueissa tapahtuneita muutoksia.

	Kolmas Duuma		Neljäs Duuma	Neljäs Duuma verrattuna kolmannen alkuun
	1908	1912		
Oikeistolaiset.....	144	148	185	+41, s.o. + 28%
Lokakuulaiset.....	148	120	98	-50 „ „ - 34%
Liberaalit (progr. ja kadetit).....	78	88	107	+29 „ „ + 37%

Tästä näkyy selvästi, kuinka niin sanottu „keskusta” etuoikeutettujen kerrosten keskuudessa hupenee ja kuinka niiden oikeistolainen ja liberaalinen siipi voimistuvat. Mielenkiintoista on, että liberaalit lisääntyvät tilanherrojen ja porvariston keskuudessa *nopeammin* kuin oikeistolaiset huolimatta niistä mitä kiireellisimmistä toimenpiteistä, joihin hallitus ryhtyi vaalien väärentämiseksi oikeistolaisten hyväksi.

On olemassa henkilöitä, jotka näitä tosiasioita tarkoittaen puhuvat mielellään koreita sanoja kesäkuun 3 päivän järjestelmän ristiriitojen kärjistyisestä, maltillisen porvaril-

lisen progressismin lähenevästä voitosta j.n.e. Nämä henkilöt unohtavat ensinnäkin sen, että kun tilanherrojen ja varsinkin porvariston keskuudessa liberaalien luku kasvaa, niin nopeimmin kasvaa liberaalien oikeistosiipi, joka rakentaa koko politiikkansa täydellisesti oikeistolaisten kanssa tehtävän „sovinnon” perustalle. Tästä puhumme heti yksityiskohtaisemmin. Toiseksi, nämä henkilöt unohtavat, että paljon puhuttu „porvariston vasemmistuminen” on vain demokraattisten joukkojen todellisen vasemmistumisen merkki, joukkojen, jotka *yksin* voivat antaa liikkeellepanevat voimat järjestelmän vakavaa muuttamista varten. Kolmanneksi, nämä henkilöt unohtavat, että kesäkuun 3 päivän järjestelmässä on vartavasten pantu laskelmat liberaalisen porvariston ja tilanherrain taantumuksellisuuden välisen antagonismin hyvin laajamittaiseen hyväksikäyttöön samalla kun toisaalta niiden *yhteinen* antagonismi kaikkia demokraatteja ja varsinkin työväenluokkaa kohtaan on paljon syvempi.

Edelleen. Liberaalimme kuvaavat mielellään asian siten, että lokakuulaisten tappion on aiheuttanut „vaalien tekeminen”, mikä on jättänyt tämän muka „hallituksen viimeisen määräyksen puolueen” vaille kannatusta j.n.e. Itse liberaalit tietenkin esiintyvät tällöin rehellisen opposition, riippumattomien henkilöiden, jopa „demokraattienkin” osassa, vaikka todellisuudessa jonkun Maklakovin ja lokakuulaisten välinen ero on aivan näennäinen.

Tarkastelkaa muutoksia, jotka ovat tapahtuneet III ja IV Duuman välillä, ja verratkaa niitä III Duuman alku- ja loppuvaiheen välillä tapahtuneisiin muutoksiin. Silloin huomaa, että III Duumassa lokakuulaisten puolue menetti enemmän jäseniään (28) kuin IV Duuman vaaleissa (22). Se ei tietenkään merkitse, että „vaalien tekemistä” ei ollut; sitä oli aivan ylettömästi, varsinkin demokraatteja vastaan. Mutta se merkitsee, että kaikenlaisen vaalien tekemisen lisäksi, jopa hallituksen harjoittaman painostuksen ja yleensä „politiikan” lisäksi, on Venäjän omistavien luokkien keskuudessa käynnissä puoluekarsinoituminen, vastavallankumouksen oikean, maaorjuudellis-taantumuksellisen siiven karsinoituminen *saman* vastavallankumouksen liberaalis-porvarillisesta siivestä.

Duuman oikeistolais-lokakuulaisten enemmistön eri ryhmien ja fraktioiden (oikeistolaiset, nationalistit, maltilliset

oikeistolaiset, „keskusta”, oikeistolokakuulaiset j.n.e.) välinen ero on yhtä muuttuvainen, epämääräinen, satunnainen ja usein keinotekoisesti lavastettu kuin eroavuudet lokakuulais-liberaalisenkin enemmistön (vasemmistolaiset lokakuulaiset, progressistit, kadetit) sisällä. Nykykaudellemme ei ole luonteenomaista lainkaan se, että hallituksesta riippuvaisia lokakuulaisia työntää syrjään muka riippumaton (Maklakov riippumaton!) perustuslaillinen demokraatti. Se on typerää liberaalista satua.

Luonteenomaista on se, että on käynnissä todellisten luokkapuolueiden perustamisprosessi, ja muun muassa sen hälinän turvin, joka on syntynyt kirkuvan oppositiohenkistä huudoista ja imelistä puheista „vallanpitäjien sovinnosta maan kanssa”, on käynnissä vastavallankumouksellisen liberalismiin puolueen tiivistyminen.

Venäjällä laajimmin levinnyt liberaalinen lehdistö tekee kaikkensa hämäämään tämän prosessin. Sen vuoksi käännymme vielä kerran täsmällisten duumatilastojen puoleen. Muistakaamme, että puolueita, samoin kuin erillisiä henkilöitäkin, pitää arvostella heidän tekojensa eikä sanojensa mukaan. *Todellisuudessa* kadetit ja progressistit ovat kaikista tärkeimmistä kysymyksistä samaa mieltä, nämä kummatkin kannattivat useissa kysymyksissä lokakuulaisia sekä III että IV Duumassa ja äskettäin päättyneissä vaaleissa (Jekaterinoslavin kuvernementti: Rodzjankon ja kadettien liitto!).

Tarkastelkaamme siis näitä kolmea puoluetta koskevia tietoja:

	Kolmas Duuma		Neljäs Duuma	Neljäs Duuma verrattuna kolmannen alkuan
	1908	1912		
Lokakuulaiset	148	120	98	—50, s.o. — 34 %
Progressistit	25	36	48	+23 „ „ + 92 %
Kadetit	53	52	59	+ 6 „ „ + 11 %

Näemme tavattoman suurta ja jatkuvaa laskua lokakuulaisilla; — mitätöntä laskua, sitten pientä nousua kadeteilla; — *tavattoman suurta ja jatkuvaa nousua progressisteilla*, joiden luku on miltei kaksinkertaistunut 5 vuoden aikana.

Jos ottaisimme vuoden 1908 sarakkeeseen tiedot, jotka hra Miljukov esitti vuoden 1912 „Retshin Vuosikirjassa”, s. 77, niin kuva olisi vielä paljon selvempi. Hra Miljukov on sitä mieltä, että III Duumassa vuonna 1908 oli 154 loka-kuulaista, 23 progressistia ja 56 kadettia. Neljänteen Duumaan verrattuna se lisää aivan mitättömästi kadettien määrää ja *enemmän kuin kaksinkertaistaa* progressistien määrän.

Vuonna 1908 progressistit olivat enemmän kuin kaksi kertaa kadetteja heikompia. Nyt progressistien määrä on yli 80% kadettien määrästä.

Tuloksena siis on se kiistämätön tosiasia, että *luonteenomaisinta* Venäjän liberalismissa vastavallankumouksen aikana (1908—1912) on progressismin valtava kasvu.

Entä keitä ovat progressistit?

Sekä kokoonpanoltaan että ideologialtaan he ovat *loka-kuulaisten ja kadettien sekamuoto*.

Kolmannessa Duumassa progressisteja vielä nimitettiin rauhallisiksi uudistajiksi, ja eräs heidän johtajistaan, vastavallankumouksellinen aatelismies Lvov oli I Duumassa kadettina. Kolmannessa Duumassa progressistien luku, kuten näimme, lisääntyi 25:stä 36:teen, s.o. 11 henkilöllä; näistä 11 edustajasta 9 siirtyi progressistien riveihin muista puolueista, nimittäin: 1 kadeteista, 2 maltillisista oikeistolaisista, 1 nationalisteista ja 5 lokakuulaisista.

Progressistien nopea kasvu Venäjän liberalismien poliittisten edustajain keskuudessa ja „Vehi” julkaisun menestys „yhteiskuntapiireissä” ovat saman mitalin kaksi puolta. Progressistit toteuttivat käytännön politiikassa sitä, mitä „Vehi” julisti teoriassa, mustaten vallankumousta, kieltäytyen demokratiasta ja ylistäen porvariston likaista rikastumista jumalan tahtona maan päällä j.n.e. y.m.s.

Kun kadetti Maklakov puhuu vallanpitäjien sovinnosta maan kanssa, niin hän vain ylistelee sitä, mitä progressistit tekevät.

Mitä kauemmaksi meistä jäävät vuodet 1905—1906, sitä selveemmäksi käy, kuinka oikeassa bolshevikit olivat silloin, kun paljastivat kadetit hetkellä, jolloin kadettien „voittojen” synnyttämä huumaus oli korkeimmillaan, ja osoittivat kadettien puolueen todellisen olemuksen*, jonka koko tapahtumain kulku nyt tuo yhä selvemmin esille.

* Ks. Teokset, 10. osa, ss. 191—270. Toim.

Venäjän demokraatit eivät saavuta ainoatakaan voittoa, elleivät he järkytä ratkaisevasti kadettien „arvovaltaa” joukkojen keskuudessa. Ja päinvastoin, kadettien tosiasiallinen yhteenliittyminen vehiläisten ja progressistien kanssa on proletariaatin johdolla tapahtuvan demokraattien yhteenliittymisen edellytyksenä ja merkinä.

IV. MISTÄ VAALEISSA TAISTELTIIN?

Tämä kysymys on eniten joutunut taka-alalle tai jopa kokonaan hämätty suurimmassa osassa vaaleja koskevia puheita ja kirjoituksia. Mutta se on kuitenkin kysymys vaalikampanjan aatteellis-poliittisesta sisällöstä, se on tärkein kysymys, jota selvittämättä kaikki muut kysymykset, kaikki tavalliset numerotiedot „opposition prosenttisuhteesta” j.n.e. ovat aivan arvottomia.

Laajimmin levinnyt vastaus tähän kysymykseen on se, että taistelua käytiin siitä, pitääkö olla perustuslaki vai ei. Sitä mieltä ovat oikeistolaiset. Sitä mieltä ovat liberaalit. Koko oikeistolainen ja koko liberaalinen lehdistö on sen ajatuksen läpitunkema, että taistelua kävi itse asiassa kaksi leiriä, toinen oli perustuslain puolesta, toinen sitä vastaan. Kadettipuolueen johtaja hra Miljukov ja tämän puolueen virallinen äänenkannattaja „Retsh” julistivat avoimesti tätä kahden leirin teoriaa ja sitä paitsi julistivat sitä kadettipuolueen konferenssin nimessä.

Tarkastelkaa tätä „teoriaa” vaalien tuloksen kannalta. Kuinka se on kestänyt käytännön koetuksen?

Uuden Duuman ensimmäisenä askeleena oli kadettien ja lokakuulaisten (ja jopa osittain oikeistolaistenkin) liitto, jonka pohjana oli „perustuslaillinen” ehdokas Rodzjanko; tämän puhetta, joka muka sisälsi perustuslaillisen ohjelman, kadetit tervehtivät ihastuneina*.

Lokakuulaisten johtaja Rodzjanko, jonka katsotaan kuuluvan, kuten tunnettua, oikeistolaislokakuulaisiin, pitää itseään konstitutionalistina, samoin kuin „keskustaryhmän” eli vanhoillisten konstitutionalistien johtaja Krupenskikin.

* „Retshin” silloisten kirjoitusten lisäksi ks. hra Miljukovin lausuntoa Duumassa joulukuun 13 p:nä 1912: „Puheenjohtaja (Rodzjanko) piti puheen, ...esitti julkilausumansa, jonka me tunnustimme omaksemme” („Retsh”, № 343, joulukuun 14 p:nä)! Sellainen on kadettien perustuslaillinen (leikki pois!) julkilausumat

Kun sanotaan, että taistelua käytiin perustuslaista, niin se merkitsee, ettei sanota mitään, sillä heti paikalla herää kysymys, *mistä* perustuslaista on puhe? Krupenskin malliin laaditusta perustuslaistako? vai Rodzjankon? vai Jefremovin-Lvovin? vai Maklakovin-Miljukovin malliin laaditusta perustuslaista? Ja sitten seuraa vielä tärkeämpi kysymys, ei kysymys toivomuksista, lausunnoista, ohjelmista,— jotka jäävät paperille,— vaan kysymys todellisista *keinoista* toivotun saavuttamiseksi.

Tässä tärkeimmässä (ja ainoassa vakavassa) kysymyksessä jää kumoamattomaksi ja kumoamattoman oikeaksi „Retsh” lehden (№ 117) vuonna 1912 julkaisema hra Gredeskulin lausunto siitä, ettei uutta vallankumousta tarvita, että tarvitaan „vain perustuslaillista työtä”. Tämä lausunto liittää kadetit ja lokakuulaiset *aatteellis-poliittisesti* yhteen paljon lujemmin, paljon syvemmin kuin mitä tuhatkertaiset vakuuttelut uskollisuudesta perustuslaille ja jopa... demokratialle heitä muka erottavat.

Kaikista Venäjällä luetuista sanomalehdistä lokakuulaisten ja liberaalien julkaisut muodostavat luultavasti siinä 90%. Tyrkyttäessään lukijoille ajatusta kahdesta leiristä, joista toinen on perustuslain kannalla, koko tämä lehdistö vaikuttaa erittäin turmiollisesti joukkojen poliittiseen tietoisuuteen. Kannattaa vain muistaa, että koko tämä kampanja päättyy Rodzjankon „perustuslaki”-julkilausumaan, jonka Miljukov hyväksyy!

Tällaisessa tilanteessa ei voida kyllin riittävästi vaatia poliittisen tieteen vanhojen — ja monien unohtamien — totuuksien toistamista. Mitä on perustuslaki? — siinä Venäjän *päivänpolttava* kysymys.

Perustuslaki on vanhan (aatelisen, maaorjuudellisen, feodaalisen, absolutistisen) yhteiskunnan historiallisten voimien ja liberaalisen porvariston välinen lehmäkauppa. Tämän lehmäkaupan reaaliset ehdot, vanhan tekemien myönnytysten tai liberaalisen porvariston voittojen suuruuden, määräävät ne menestykselliset voitot, joita demokraatit, laajat kansanjoukot (ja ensi kädessä työläiset) saavuttavat vanhan yhteiskunnan voimista.

Vaalikampanjamme saattoi päättyä Miljukovin antamaan hyväksymiseen Rodzjankon „julkilausumalle” vain siksi, että liberaalit eivät *todellisuudessa* pyri hävittämään vanhan yhteiskunnan (taloudellisia, poliittisia y.m.s.) *etuoikeuksia*,

vaan *jakamaan ne* (lyhyesti sanoen) tilanherrojen ja porvariston kesken. Liberaalit pelkäävät demokraattista joukkoluontoista kansanliikettä enemmän kuin taantumusta: siitä johtuu pääoman taloudellisen voiman kannalta hämmästyttävä *liberalismin voimattomuus* politiikassa.

Kesäkuun 3 päivän järjestelmässä liberalismi on siedetyn, puolilegaalisen opposition monopoliasemassa, ja uuden poliittisen elpymisen (käytämme liian heikkoa ja epätäsmällistä sanaa) alku saattaa uusien, nousevien demokraattien laajat kerrokset näiden monopolistien vaikutusvaltaan. Sen vuoksi Venäjän poliittista vapautta koskevan kysymyksen koko *ydin* sisältyy nyt nimenomaan sen selvittämiseen, että taistelua ei käy kaksi, vaan kolme leiriä, sillä vain tuolla viimeksi mainitulla, liberaalien hämäämällä leirillä *on* todella *voimaa* saavuttaa poliittinen vapaus.

Vuoden 1912 vaaleissa ei käyty taistelua lainkaan „perustuslaista”, sillä kadetit — tärkein liberaalinen puolue, joka pääasiassa hyökkäili lokakuulaisten kimppuun ja löylytti näitä — yhtyivät Rodzjankon julkilausumaan. Taistelua käytiin kesäkuun 3 päivän järjestelmän poliisipihtien puristuksessa *itsenäisen*, liberalismiin horjunnoista ja „lokakuulaissympatioista” vapaiden *kansanjoukkojen* herättämisestä, lujittamisesta ja tiivistämisestä.

Senpä vuoksi vaalikampanjan todellisen aatteellis-poliittisen sisällön tarkasteleminen *vain* „parlamentariselta” kannalta on perusvirhe. Kysymys siitä, kuinka eri puolueet ja ryhmät suhtautuivat v. 1912 esiintyneeseen poliittiseen lakkoliikkeeseen, on sata kertaa reaalisempi kuin kaikki „perustuslailliset” ohjelmat ja toimintasuunnitelmat.

Suhtautuminen taloudellisiin lakkoihin on eräs parhaita tarkistuskeinoja minkä tahansa maan porvarillisten puolueiden erottamiseksi proletaarisista puolueista. Kun kerran tietty puolue *ei* taistele lehdistönsä palstoilla, järjestöissään ja parlamenttipuheissaan yhdessä työläisten kanssa taloudellisissa lakoissa, niin sellainen puolue on porvarillinen puolue, vannokoon se miten paljon hyvänsä „kansanomaisuutensa”, „radikaalisen sosialisminsa” y.m.s. nimeen. Venäjällä on mutatis mutandis (vastaavine muutoksineen) sanottava samaa puolueista, jotka halusivat, että niitä pidettäisiin demokraattisina: älä vanna sellaista, että olet kirjoittanut sellaiselle ja sellaiselle paperipalaselke perustuslain, yleisen äänioikeuden, yhdistymisvapauden,

kansallisuuksien tasa-arvoisuuden j.n.e., sellaisilla sanoilla *ei ole mitään arvoa*, vaan näytä minulle, mitä olet tehnyt vuoden 1912 poliittisen lakkoliikkeen suhteen! Sekään kriteeri *ei vielä ole* täydellinen, mutta se on kuitenkin käytännön kriteeri eikä tyhjä lupaus.

V. ELÄMÄ TARKASTAA VAALITUNNUKSET

Vaalikampanja kiinnostaa suuresti jokaista tietoista poliittista toimihenkilöä siksi, että se antaa *objektiivista* aineistoa kysymykseen eri yhteiskuntaluokkien mielipiteistä, mielialasta ja siis myöskin intresseistä. Edustuslaitoksen vaaleja voidaan tässä suhteessa verrata väenlaskuun: vaalit antavat poliittista tilastoa. Tämä tilasto voi tietenkin olla hyvä (yleisen j.n.e. äänioikeuden vallitessa) ja voi olla myöskin huono (meidän, suokaa anteeksi sanontani, parlamenttimme vaalit); tätä tilastoa, kuten kaikkia muitakin tilastoja, on tietenkin opittava arvostelemaan ja arvostelevasti käyttämään. Vihdoin tämä tilasto on tietenkin otettava sidottuna ylipäänsä koko yhteiskunnalliseen tilastoon, ja niille, jotka eivät sairasta parlamenttikretinismiä, voi esimerkiksi lakkotilasto olla sata kertaa tärkeämpi ja vakavampi asia kuin vaalitulasto.

Mutta kun otetaan vaari kaikista näistä varauksista, niin epäilemättömästi on, että vaalit antavat *objektiivista* aineistoa. Subjektiiivisten toivomusten, mielialojen ja katsantokantojen tarkistaminen sen perusteella, miten eri luokkiin kuuluvat väestöjoukot äänestävät, on aina oleva arvokasta politiikolle, tämän sanan hiukankin vakavassa merkityksessä. Puolueiden todellinen, valitsijain nähden käymä taistelu ja tulosten laskeminen antaa aina aineistoa, jonka avulla voidaan *tarkistaa* käsityksemme yhteiskunnallisista voima-suhteista maassa ja yksien ja toisten „tunnusten” merkityksestä.

Tältä kannalta yritämmekin silmäillä vaalien tuloksia.

Tärkeintä, mitä tässä tulee sanoa poliittista tilastoa koskevassa kysymyksessä, on se, että suurin osa tästä tilastosta on ilmeisen kelvotonta hallitusviranomaisten häikäilemättömien „toimenpiteiden” johdosta: „selitykset”, painostus, vangitsemiset, karkotukset j.n.e. j.n.e. loppumatomiin. Esimerkiksi hra Tsherevanin, joka „Nasha Zarjan”

9.—10. numerossa tekee yhteenvetoja muutamia satoja eri kuurioiden valitsijamiehiä koskevista numerotiedoista, on pakotettu tunnustamaan, että oppositiomielisten valitsijamiesten prosenttisuhteen alenemista (III Duuman vaaleihin verrattuna) toisessa kaupunkikuuriassa ja talonpoikaiskuuriassa „*olisi naurettavaa*” pitää oikeistolaistumisen merkinä. Ainoa kuuria, jossa Mymretsovit, Hvostovit, Tolmatshovit, Muratovit ja kumpp. *eivät voineet* tehdä väärennyistä, oli ensimmäinen kaupunkikuuria. Ja siinä on „oppositiomielisten” valitsijamiesten luku kasvanut 56%:sta 67%:iin, samalla kun lokakuulaisten luku on laskenut 20%:sta 12%:iin ja oikeistolaisten 24%:sta 21%:iin.

Mutta vaikka „selitykset” tekivät tyhjiksi valitsijamiehiä koskevan vaalitulaston merkityksen, vaikka yleensä etuoikeutetuista kesäkuun 3. päivän miehistä *erotetut* demokraattiset luokat kokivat nahassaan noiden selitysten koko ihanuuden, *niin* liberaalien *suhde* demokraatteihin tuli vaaleissa sittenkin ilmi. Tästä kysymyksestä saatiin kaikesta huolimatta objektiivinen aineisto, joka teki mahdolliseksi elämän kokemuksen avulla tarkastaa sen, mitä eri „virtaukset” ajattelivat ja puhuivat vaalien *edellä*.

Kysymys liberaalien ja demokraattien välisistä suhteista ei ole lainkaan „vain puolue”-kysymys, s.o. sellainen kysymys, joka on oleellinen *vain* jomman kumman tiukan puolueelinjan kannalta. Ei. Tällä kysymyksellä on mitä oleellisin merkitys *jokaiselle*, ken pyrkii poliittiseen vapauteen Venäjällä. Tässä on kysymys nimenomaan siitä, *kuinka* voitaisiin saavuttaa se tavoite, johon pyrkii kaikki, mikä Venäjällä on kunnollista ja rehellistä.

Aloittaessaan vuonna 1912 vaalikampanjan marxilaiset asettivat etutilalle juuri *johdonmukaisen* demokratismin tunnukset vastakohtana liberaaliselle työväenpolitiikalle. Näitä tunnuksia voidaan tarkastaa kahdella eri tavalla: ensinnäkin muista maista saatujen mielipiteiden ja kokemusten nojalla; toiseksi vuoden 1912 *kampanjan kokemuksen avulla*. Olivatko marxilaisten tunnukset oikeita vai eivät, pitäisi nyt näkyä siitä, millaiset suhteet ovat muodostuneet *käytännössä* liberaalien ja demokraattien välille. Tämän tunnusten tarkastuksen objektiivisuus onkin siinä, ettemme me itse ole niitä tarkastaneet käytännössä, vaan sen ovat tehneet *joukot*, eivätkä ainoastaan joukot yleensä, vaan eritoten *vastustajamme*.

Muodostuivatko liberaalien ja demokraattien väliset suhteet vaaleissa ja vaalien tuloksena sellaisiksi kuin marxilaiset olettavat? vai sellaisiksi kuin liberaalit olettavat? vai sellaisiksi kuin likvidaattorit olettavat?

Selvittääksemme tämän kysymyksen palautamme mieleen ensin nämä „oletukset”. Aivan vuoden 1912 alussa, jolloin vaalikysymys vasta heräsi, jolloin kadetit (konferenssissaan) nostivat yhtenäisen opposition (siis *kahden leirin*) ja vasemmistolokakuulaisten kanssa sallittavien liittoutumien lipun,—työväen lehdistö herätti kysymyksen tunnuksesta Martovin ja Danin artikkeleissa, jotka julkaistiin „Zhivoje Delo” lehdessä, F. L—kon ¹²⁶ ynnä muiden artikkeleissa, jotka julkaistiin „Zvezda” lehdessä (n:ot 11 (47) ja 24 (60); „Zhivoje Delon” n:ot 2, 3 ja 8).

Martov esittää tunnuksen: „lyötävä taantumus pois duuma-asemistaan”; Dan — „temmattava Duuma taantumuksen käsistä”. Martov ja Dan syyttävät „Zvezda” lehteä liberaalien *uhkailuista* ja pyrkimyksestä *kiristää* liberaaleilta duumapaikkoja.

Muotoutui selvästi kolme katsantokantaa:

1) Kadetit olivat yhtenäisen opposition (s.o. kahden leirin) kannalla ja pitivät sallittavana liittoutumia vasemmistolokakuulaisten kanssa.

2) Likvidaattorit puolsivat tunnusta: „temmattava Duuma taantumuksen käsistä”, helpotettava kadettien ja progressistien „valtaan pääsyä” (Martov „Zhivoje Delon” 2. numerossa). Ei ole *kiristettävä* liberaaleilta paikkoja demokraateille.

3) Marxilaiset vastustivat tunnusta: „temmattava Duuma taantumuksen käsistä”, sillä se merkitsee *tilanherran* tempaamista taantumuksen käsistä. „Käytännön tehtävänämme vaaleissa ei suinkaan ole „taantumuksen lyöminen asemista, jotka sillä on Duumassa”, vaan yleensä demokraattien ja eritoten työläisdemokraattien voimistaminen” (F. L—ko „Zvezdan” 11. (47.) numerossa)*. Liberaaleja pitää *uhkailla*, heiltä pitää *kiristää* paikkoja, käydä heidän kimppuunsa pelkäämättä kiljuntaa mustasotnialaisvaarasta (sama kirjoittaja 24. (60.) numerossa **). Liberaalit „pääsevät valtaan” *vasta sitten*, kun demokraatit voittavat liberaalien horjunnoista *huolimatta*.

* Ks. Teokset, 17. osa, s. 469. Toim.

** Ks. Teokset, 17. osa, s. 538. Toim.

Marxilaisten ja likvidaattorien väliset erimielisyydet ovat erittäin syvällisiä ja sovittamattomia, niin helpolta kuin kaikenlaisista hyväsydämisistä ihmisistä tuntuneekin sovittaa sanallisesti yhteen se, mikä on sovittamaton. „Temmattava Duuma taantumuksen käsistä” — se on kokonainen aatesarja, kokonainen politiikan järjestelmä, joka *objektii-visesti* merkitsee hegemonian luovuttamista liberaaleille. „Temmattava demokraatit liberaalien käsistä” — se on päinvastainen politiikan järjestelmä, joka perustuu siihen, että vain demokraatit, jotka ovat vapautuneet riippuvaisuussuhteesta liberaaleihin, *kykenevät todella* murtamaan taantumuksen.

Katsotaanpa, miten todellisuudessa päättyi tämä taistelu, jota tällä tavoin pohdittiin ja vatvottiin *ennen* sen alkua.

Ottakaamme taistelun tuloksia arvioivaksi todistajaksi hra V. Levitski „Nasha Zarjasta” (№ 9—10), — hän on luultavasti *sellainen* todistaja, jota ei enää kukaan epäile myötämieliseksi „Zvezdan” ja „Pravdan” linjaa kohtaan.

Tämä todistaja arvioi seuraavasti taistelun tulokset 2. kaupunkikuuriassa, joka, kuten tunnettua, on ainoa kuuria, jossa vaalit muistuttivat ainakin etäisesti „eurooppalaisia” vaaleja ja jossa on edes hiukkasen mahdollisuutta tehdä yhteenvetoja liberaalien ja demokraattien „yhteentoista”.

Todistaja on laskenut sosialidemokraattien esiintyneen 63 kertaa, joista 5 tapauksessa oli *pakko* luopua ehdokkaasta, 5 tapauksessa solmittiin sopimus toisten puolueiden kanssa ja 53 tapauksessa esiintyminen oli itsenäinen. Näistä 53 tapauksesta 4 oli neljässä suurkaupungissa ja 49 valitsijamiesten vaaleissa.

Näistä 49 tapauksesta 9:ssä ei tiedetä, ketä vastaan sosialidemokraatit taistelivat; 3 tapauksessa — oikeistolaisia vastaan (kaikissa 3 tapauksessa sosialidemokraatit saivat voiton); yhdessä tapauksessa trudovikkeja vastaan (socialidemokraatit saivat voiton); *muissa 36 tapauksessa liberaaleja vastaan* (socialidemokraatit saivat 21 voittoa ja kärsivät 15 tappiota).

Kun otamme erikseen *venäläiset* liberaalit, niin saamme 21 tapausta, jolloin sosialidemokraatit taistelivat heitä vastaan. Tulokset olivat seuraavat:

	Voittivat		Kaikkiaan tapauksia
	sosdemit	sosdemien vastustajat	
Sosdemit kadetteja vastaan	7	8	15
„ muita liberaaleja* vastaan.....	4	2	6
<i>Kaikkiaan</i>	11	10	21

Näin ollen sosialidemokraattien päävastustajina olivat *liberaalit* (36 tapausta 3 vastaan); *huomattavimmat* tappiot sosialidemokraateille aiheuttivat *kadetit*.

Edelleen, viidestä sopimustapauksesta kahdessa oli opposition yleinen sopimus oikeistolaisia vastaan; *kolmessa* „voidaan puhua vasemmistoblokista kadetteja vastaan” (kursivointi minun; „Nasha Zarja”, № 9—10, s. 98). Sopimusten luku oli siis pienempi kuin $\frac{1}{10}$ niiden tapausten luvusta, jolloin yleensä asetettiin ehdokkaita. 60% sopimuksista on sopimuksia kadetteja vastaan.

Vihdoin, neljässä suurkaupungissa olivat tulokset seuraavat **:

	Annettu ääniä (maksimiluvulla):			
	Pietarissa	Moskovassa	Riiassa ensimm. vaaleissa	uusinta- vaaleissa
Kadeteille	19.376	20.310	3.754	5.517
Sosdemeille	7.686	9.035	4.583	4.570
Lokakuulaisille	4.547	2.030	3.674	—
Oikeistolaisille	1.990	1.073	272	—
Trudovikeille.....	1.075	—	—	—

Näin ollen *kaikissa* 4 suurkaupungissa sosialidemokraatit taistelivat *kadetteja vastaan*, jolloin yhdessä tapauksessa kadetit saivat voiton uusintavaaleissa *lokakuulaisten avulla* (lukien „Baltian maiden perustuslaillisen puolueen” ehdokkaan heihin kuuluvaksi).

Todistajan omat johtopäätökset:

„Kadettien monopolista kaupunkilaisdemokraattien edustajina on tulossa loppu. Sosialidemokraattien lähimpänä tehtävänä tällä alalla on voittaa liberaaleilta edustusto kaikissa 5 kaupungissa, joilla on itsenäinen edustusto. Psykologiset” (??) „ja historialliset” (entä taloudelliset?) „edellytykset — demokraattisen valitsijan „vasemmistolaistuminen”, kadettien politiikan kelvottomuus ja proletaarien omatoimisuuden uusi ilmaus — ovat sitä varten jo olemassa” („Nasha Zarja”, siteerattu nide, s. 97).

* Progressistit ja kadetit yhdessä progressistien tai trudovikkien kanssa.

** V. I. Leninin käyttämässä tilastoaineistossa (aikakauslehti „Nasha Zarja”, 1912, № 9—10, ss. 95—96) on yhteenvedot IV Duuman vaalien tuloksista neljästä suurkaupungista: Pietarista, Moskovasta, Riiasta ja Odessasta. Viimeksi mainittua kaupunkia koskevia tietoja Lenin ei ole ottanut taulukkoon. *Toim.*

VI. KADETTIPUOLUE-ILLUUSIOIDEN „LOPPU”

1. Tosiasiat ovat osoittaneet, että kadettien „yhtenäisen opposition” eli „kahden leirin” tunnus merkitsi todellisuudessa demokratian puijaamista, sitä, että liberaalit anastivat petollisesti itselleen demokraattisen heräämisen hedelmät, että liberaalit *rajoittivat, typistivät* ja *heikensivät* tätä heräämistä, ainoaa voimaa, joka kykenee viemään Venäjää eteenpäin.

2. Tosiasiat ovat osoittaneet, että ainoan, edes jossain määrin „julkista”, „eurooppalaista” muistuttavan vaalitaistelun sisältönä oli *nimenomaan* demokraattien tempaaminen pois liberaalien käsistä. Tämä tunnus oli *elävää elämää*, tämä tunnus ilmensi uusien demokraattisten ainesten reaalista heräämistä uuteen liikkeeseen. Mutta likvidaattorien tunnus: „temmattava Duuma taantumuksen käsistä” oli liberaalisen intelligenttikerhon mätä keksintö.

3. Tosiasiat ovat osoittaneet, että vain se „hurja” taistelu kadetteja vastaan, vain se „kadettien syöminen”, josta liberaalien selkärangattomat lakeijat, likvidaattorit, meitä moittivat, ilmaisi todellisen joukkokampanjan tositarvetta, sillä kadetit osoittautuivat käytännössä *vieläkin huonommiksi* kuin olimme heitä kuvailleet. Kadetit osoittautuivat mustien suoranaiseksi liittolaisiksi sosialidemokraatti Priedkalnia vastaan, sosialidemokraatti Pokrovskia vastaan! ¹²⁷

Tämähän on historiallista murroskautta Venäjällä: mustat, jotka vihasivat sokeasti kadetteja ja pitivät heitä päävihollisenaan, on tapahtumain kulku johdattanut äänestämään kadetteja sosialidemokraatteja vastaan. Tämä näennäisesti pieni tosiseikka ilmentää mitä suurinta puoluekannan muutosta, joka osoittaa, miten pintapuolisia itse asiassa mustien hyökkäilyt kadetteja vastaan ja *päinvastoin* olivat,— miten helposti Purishkevitch ja Miljukov itse asiassa *löysivät itsensä* ja sopivat yhteistoiminnasta sosialidemokraatteja vastaan.

Elämä on osoittanut, että me bolshevikit emme ole aliarvioineet kadettien kanssa solmittavien liittoutumien mahdollisuuksia (toisessa vaiheessa j.n.e.), vaan pikemminkin olemme yhä vielä *yliarvioineet* niitä, sillä *todellisuudessa* kadetit ja lokakuulaiset liittoutuivat useissa tapauksissa meitä vastaan! Se ei tietenkään merkitse, että me olisimme

eräissä tapauksissa *kieltäytyneet* (kuten eräät ylenpalttisen innokkaat eiliset otzovistit ja heidän ystävänsä halusivat) käyttämästä hyväksemme, esimerkiksi kuvernementtien vaalikokouksissa, meidän ja kadettien välisiä liittoja oikeistolaisia vastaan. Se merkitsee, että elämä on osoittanut oikeaksi *yleisen linjamme* (3 leiriä; demokraatit kadetteja vastaan) ja lujittanut sitä entisestään.

Sivumennen. Herrat Levitski, Tsherevanin ynnä muut „Nasha Zarjan” avustajat ovat kaikkinaista kiitosta ansaitsevalla innokkuudella ja ahkeruudella keränneet arvokasta aineistoa vaalitulastoamme varten. Valitettavaa vain on, etteivät he ole tehneet yhteenvetoja siitä — aineistoa heillä ilmeisesti on,— kuinka monta välitöntä ja välillistä liittoa ovat kadetit solmineet lokakuulaisten ja oikeistolaisten kanssa sosialidemokraatteja *vastaan*.

Priedkalin ja Pokrovski eivät ole yksin; kuvernementtien vaalikokouksissa oli useita samanlaisia tapauksia. Niitä ei pidä unohtaa. Niihin kannattaa kiinnittää enemmän huomiota.

Edelleen. „Todistajamme”, jonka on täytyntä tehdä ylempänä esitetyt johtopäätökset kadeteista, ei ole lainkaan ajatellut, minkälaisen arvion kadettipuolueesta nämä johtopäätökset *vahvistavat*. Kuka nimitti kadetteja kaupungin keskikerrosten puolueeksi? Ja kuka on *vuoden 1906 maaliskuusta alkaen*, ehkenpä jo aikaisemminkin, osoittanut, että tämä liberaalinen puolue pysyy pystyssä pettämällä demokraattisia valitsijoita?

Likvidaattorit ovat nyt alkaneet iivana Muistamattomien tavoin hokea: „kadettien monopolista on tulossa loppu”... „Monopoli” oli siis olemassa? Mitä se merkitsee? Monopoli on kilpailun poistamista. Oliko sosialidemokraattien ja kadettien välinen kilpailu paremmin poistettu vuosina 1906—1907 kuin vuonna 1912??

Hra Levitski toistaa vulgäärin fraasin *ajattelematta* lausumiensa sanojen merkitystä. Monopolin hän käsittää „yksinkertaisesti” siten, että kadeteilla oli ylivoima, mutta nyt siitä on tullut loppu. Ja jos te tahdotte käydä marxilaisista, hyvät herrat, niin teidän pitää edes hiukan syventyä kysymykseen puolueiden luokkaluonteesta eikä suhtautua niin huolettomasti eilisiin sanoihinne.

Jos kadetit ovat kaupungin keskikerrosten puolue, niin silloin heidän ylivoimansa ei ole „monopoli”, vaan tulos

kaupunkilaisdemokraattien *luokkaintresseistä!* Jos taas heidän ylivoimansa osoittautui muutaman vuoden kuluttua olevan „monopolia”, s.o. jotain satunnaista ja epänormaalia kapitalismin yleisten lakien ja peruslakien sekä kapitalistisen yhteiskunnan luokkien voimasuhteiden kannalta katsoen, niin silloin ne henkilöt, jotka pitivät kadetteja kaupungin keskikerrosten puolueena, olivat siis opportunisteja, antoivat hetkellisen menestyksen pettää itseään, polvistuivat kadettilaisuuden muotiloiston edessä ja loittoivat kadettien marxilaisesta arvostelusta näiden liberaalisen orjailun puoleen.

Hra V. Levitskin johtopäätös vahvistaa *täydellisesti, sana sanalta* oikeaksi bolshevikkien Lontoossa vuonna 1907 hyväksymän päätöksen kadettipuolueen luokkaluonteesta, päätöksen, jota vastaan menshevikit kiivaasti väittivät. Jos kaupunkilaisdemokraatit kulkivat kadettien mukana „*perinnäistapaa noudattaen ja suorastaan liberaalien pettäminä*”, kuten tuossa päätöksessä sanotaan, niin silloin on aivan selvää, että vuosien 1908—1911 raskaat opetukset hälvensivät „perustuslaillisia harhoja”, järkyttivät „perinnäistapaa”, paljastivat „petoksen” ja siten tekivät lopun „monopolista”.

Meidän aikanamme on levinnyt liian laajalle vanhan tahallinen ja tahtomaton unohtaminen, — äärimmäisen kevytmielinen suhtautuminen niihin täsmällisiin, suoriin ja selviin vastauksiin, joita on saatu kaikkiin politiikan tärkeisiin kysymyksiin, sekä näiden vastausten tarkastamiseen vuosien 1905—1907 ja 1908—1912 rikkaan kokemuksen perustalla. Herääville demokraattisille aineksille ei ole mitään niin vahingollista kuin tämä unohtaminen ja tämä suhtautuminen.

VII. ERAÄSTÄ „AATELISTON MAANOMISTUSTA UHKAAVASTA ERITTAIN SUURESTA VAARASTA”

Tehdessään yhteenvetoja vaalitaistelusta hra Tsherevanin laskelmoi, että oppositiolta „temmattiin aivan keinotekoisesti, vain pelkkien erikoistoimenpiteiden avulla 49 paikkaa”. Kun nämä paikat lisätään todella saatuihin paikkoihin, niin hänen mielestään saadaan luku 207, s.o. vain 15 vähemmän kuin mitä tarvitaan absoluuttiseen enemmistöön. Kirjoittajan johtopäätös: „aatelisten maaorjuuttajien

taantumus olisi kesäkuun 3 päivän järjestelmän pohjalla kärsinyt vaaleissa täydellisen ja ratkaisevan (??!) tappion, ellei se olisi turvautunut keinotekoisiiin erikoistoimenpiteisiin”.

„Tämän aateliston maanomistusta uhkaavan erittäin suuren vaaran hetkellä”, jatkaa kirjoittaja, ei pappien ja tilanherrain välisillä yhteenotoilla ole merkitystä (siteerattu kirja, s. 85).

Siinä seuraukset tunnuksesta: temmattava Duuma taantumuksen käsistä! Tsherevanin on rangaissut Martovia kovasti viemällä tämän tunnuksen järjettömyyteen saakka ja varmistamalla, niin sanoakseni, yhdessä „vaalitaistelun tulosten” kanssa likvidaattorien harhatoiveiden tulokset.

Neljännän Duuman progressistilais-kadettilainen enemmistö olisi „erittäin suuri vaara aateliston maanomistukselle”! Tämä on suorastaan kukkanen.

Mutta se ei ole sanonnan hataruutta, vaan kiertämätön seuraus koko siitä aatteellisesta sisällöstä, jonka liberaalit ja likvidaattorit olivat pyrkineet antamaan vaalikampanjalle.

Progressistien osuuden suunnaton kasvu kadetteihin verrattuna,—koko kadettien luopuruuden (vehiläisyyden) olennoituminen näiden progressistien politiikassa,—kadettien itsensä tosiasiallinen siirtyminen vaieten ja salassa progressistilaisuuden kannalle,—kaikkea tätä likvidaattorit *eivät halunneet* huomata ja kaikki se saattoi heidät „tsherevaninilaiseen” kukkaseen saakka. „Ei pidä puhua liian paljon kadettien vastavallankumouksellisuudesta” — näin tai suunnilleen näin kirjoitti aikoinaan trudovikki (narodnikkilikvidaattori) hra Vodovozov. Likvidaattoriemme katsomukset olivat juuri samanlaiset.

He ovat unohtaneet jopa III Duuman antaman opetuksen, kun kadetti Berezovski „selitti” virallisessa puheessaan kadettien agrariohjelmaa ja todisti, että se on aatelistilanherrerojen *etujen mukainen*. Ja nyt, vuonna 1912, pitäisi „oppositiomieliseltä” tilanherrain Duumalta, progressisteilta, noilta ulkonäköään hiukan uusineilta lokakuulalaisilta, koitua muka „erittäin suuri vaara aateliston maanomistukselle”...

Kuulkaahan, hra Tsherevanin... rakentakaa tuulentupia, mutta älkää menkö mahdottomuuksiin!

Tsherevaninin yhteenvedot likvidaattorien taktiikasta antavat erinomaisen havainnollista aineistoa vaalien

yhteenvedoiksi. IV Duuma hyväksyi 132 äänellä 78 vastaan progressistien ponnen.

Nimenomaan lokakuulainen Antonov ilmoitti virallisesti olevansa täysin tyytyväinen tähän matalamieliseen, tyhjänpäiväiseen ponteen, pitäen sitä lokakuulaisten pontena! Hra Antonov on tietenkin oikeassa. Progressistit esittivät aito lokakuulaishenkisen ponnen. Progressistit tekivät tehtävänsä lokakuulaisten ja kadettien sovittajina.

Lokakuulaisuus on lyöty, eläköön lokakuulaisuus! Gutshkovin lokakuulaisuus on „lyöty”, Jefremovin—Lvovin lokakuulaisuus elää*.

VIII. TAPPION PEITTELY

Meidän on vielä tarkasteltava vaalituloksia tärkeimmässä, työväenkuuriassa.

Kukaan ei ole epäillyt eikä epäile sitä, että tämä kuuria on sosialidemokraattien puolella. Siinä ei enää käyty taistelua narodnikkeja vastaan: narodnikkien keskuudessa *ei tehty* vastarintaa narodnikkilaiselle likvidaattoruudelle (Pariisissa ilmestyvälle „Potshin”¹²⁸ lehdelle ja Pietarin kansansosialisteille) eikä narodnikkilaiselle otzovismille, ja se, ettei rappeutumisvirtauksille tehty vastarintaa, saattoi vasemmistonarodnikit *nolliksi*.

Työväenkuuriassa käytiin taistelua ainoastaan marxilaisten ja liberaalisten työväenpoliitikkojen, likvidaattorien, välillä. Tammikuussa 1912 marxilaiset julistivat suoraan ja selvästi, avoimesti ja ilman halveksittavaa juonittelua, että *työväenkuuriassa* (ja vain siinä) ei voida sallia sopimuksia työväenpuolueen *hajottajien* kanssa**.

Tämä on yleisesti tunnettu tosiasia. Yleisesti tunnettua on sekin, että jopa sovittelija Plehanov sanoi likvidaattorien elokuun konferenssia „säällittäväksi”, likvidaattorilaiseksi (huolimatta „Nasha Zarjan” vannomisista) ja sen päätöslauselmaa „*diplomatiaksi*”, s.o. suoraan sanoen petkutukseksi.

Mitä vaalien tulokset osoittivat?

* Joulukuun 16 päivän „Retsh” väitti, että sosialidemokraatitkin äänestivät progressistien kurjan ponnen puolesta. Se on uskomatonta. „Pravda” ei puhu siitä. Paljon mahdollista, että paikoillaan istuvat (tai poistuakseen seisomaan nousseet) sosialidemokraatit „laskettiin” ponnen *puolesta* äänestäneiden joukkoon.

** Ks. Teokset, 17. osa, s. 449. *Toim.*

Antoivatko ne vai eivät antaneet *objektiivista* aineistoa siihen kysymykseen, mikä suhde tammikuun ja elokuun julkilausumilla oli käytäntöön? Kenen puolella olivat työväenluokan valitsevat edustajat?

Tästä on olemassa mitä tarkinta tilastoaineistoa, jota likvidaattorit yrittävät (turha yritys!) kiljunnalla ja soimauksilla hämätä, peitellä ja tukahduttaa.

Toisesta Duumasta alkaen (ensimmäistä sosialidemokraattien enemmistö boikotoi) ovat olemassa tarkat tiedot työväenkuurian valitsemista Duuman edustajista jaoteltuina sosialidemokraattisessa puolueessa esiintyvien „virtausten” kesken. Esitämme nuo tiedot:

Työväenkuuriasta valitut Valtakunnanduuman edustajat:

	Menshe- vikit	Bolshe- vikit	%:ssa vil- meksi mal- nittuja
II Duuma(1907)	12	11	47
III „(1908—1912)	4	4	50
IV „(1912)	3	6	67

Nämä luvut puhuvat itse puolestaan!

Vuonna 1907 oli bolshevikeilla virallisesti laskettu enemmistö puolueessa (105 bolshevikkiedustajaa ja 97 menshevikkiedustajaa). Näin ollen 47% työläiskuuriassa (koko ryhmässä oli 18 bolshevikkia + 36 menshevikkia = 54) muodosti työväenpuolueessa noin 52%.

Vuonna 1912 *kaikki* kuusi *kuurian* valitsemaa edustajaa olivat ensi kerran bolshevikkeja. On tunnettua, että nämä 6 kuvernementtia ovat tärkeimpiä teollisuuskuvernementteja. On tunnettua, että niihin on keskittynyt verrattomasti enemmän proletariaattia kuin muihin kuvernementteihin. Sen vuoksi on selvä,— ja todistettu täydellisesti vertaamalla vuoteen 1907 — että 67% työväenkuuriassa merkitsee enemmän kuin 70% työväenpuolueessa.

Kolmannen Duuman aikana, jolloin intelligenssi pakeni työväenpuolueesta ja likvidaattorit hyväksyivät sen, työläiset pakenivat likvidaattoreita. Likvidaattori Belousovin pako III Duuman sosialidemokraattisesta ryhmästä ja koko tämän ryhmän ($\frac{3}{4}$:ltaan menshevistinen) kääntyminen menshevismistä antilikvidaattoruuteen* olivat merkinä ja

* Likvidaattori Oskarov tunnustaa huvittavalla tavalla tämän kieltämättömän tosiasian: bolshevikit „saivat aikaan sen, mitä halusivat: mitä vastuunalaisimmalla hetkellä he tosiasiallisesti, elleivät muodollisesti, jakoivat kahtia ryhmän”

varmana osoituksena siitä, että työläispiireissä on käynnissä *sama* prosessi. Ja IV Duuman vaalit näyttivät sen toteen.

Sen vuoksi Oskarov, Martov, Tsherevanin, Levitski j.n.e. vihoittelevat „Nasha Zarjassa” hirveästi ja latelevat satoja ehta purishkevitchilaisia „kohteliaisuuksia” muka lahkolaiselle, muka leniniläiselle, muka kerholle.

Kohtalainen kerho ja mukiinmenevää lahkolaisuutta, kun sitä kannattavien luku vuosina 1908—1912 on työväenkuuriassa jatkuvasti kasvanut aina 67%:iin saakka tästä kuuriasta IV Duumassa! Likvidaattorit ovat taitamattomia väittelijöitä. He soimaavat* meitä niin kovasti kuin voivat, mutta se onkin meille mitä parhain kohteliaisuus.

Riitakysymysten ratkaiseminen paljolla huudolla, sättimisellä ja perusteettomilla vakuutteluilla on juuri sivistyneistökerhojen tavanomainen tapa. Työläiset pitävät parempana muita keinoja: *objektiivisia* numerotietoja. Ja Venäjällä ei ole eikä voikaan olla sen nykyisissä poliittisissa oloissa muuta *objektiivista* mittapuuta työväenluokan keskuudessa esiintyvän tietyn virtauksen voiman ja vaikutuksen mittaamiseksi kuin työväenlehdistö ja Duuman työväenkuuria.

Sen vuoksi, herrat likvidaattorit, mitä enemmän te meluatte ja sätitte „Nasha Zarjassa” ja „Lutshissa”, sitä rauhallisemmin me esitämme työläisille kysymyksen: osoitakaa jokin muu objektiivinen, yhteyttä joukkoihin ilmaiseva kriteeri, paitsi työväenlehdistöä ja Duuman työväenkuuriaa.

Harkitkoot lukijat, joita huumataan pitämällä melua „Leninin lahkolaiskerhosta” j.n.e., rauhallisesti näitä objektiivisia tietoja työväenlehdistöstä ja Duuman työväenkuuriasta. Nämä objektiiviset tiedot osoittavat, että likvidaattorit meluavat peittääkseen täydellisen tappionsa.

Erikoisen opettavaista on kuitenkin verrata toisiinsa „Lutshin” syntyä — ilmestyi *vaalipäivänä* yksityisaloit-

(„Nasha Zarja”, siteerattu nide, s. 3) — kolmannen Duuman ryhmän. „Kahtlajakaantumiseksi” tässä sanotaan joko likvidaattori Belousovin pakenemista tahi sitä, että 2 ryhmän jäsentä avusti likvidaattorien sanomalehteä ja 8 antillikvidaattorien lehteä, loput olivat neutraalisia.

* Klertäen työväenkuurian vaalituloksia likvidaattorit meluunmin meluavat Pietarista: sehän on häpeä! Tietysti häpeä, hyvät herrat! Häpeä niille, joita vastaan hyväksyttiin ennakolta *julkaistu evästys*, s.o. järjestön hyväksymä evästys. On häpeä viedä *henkilö* vaaleissa läpi *evästys* vastaisesti. Vieläkin häpeällisempää oli arvanheitosta kieläytyminen, kun äänet jakaantuivat 3 ja 3. Pietarissa tunnettu „pravdalainen” P. ehdotti likvidaattori M:lle suoraan arvanheiltoa, mutta tämä kieläytyi siitä! Pietarin vaalit ovat häpeäksi likvidaattoreille!

teesta — ja „Pravdan” syntyä. Työväenliikkeen huhtikuun aalto on eräs suurimmista työväen joukkoliikkeen historiallisista aalloista Venäjällä. Tähän liikkeeseen osallistui, jopa tehtailijainkin laskelmien mukaan, satoja tuhansia työläisiä. Ja *itse tämä liike synnytti* sivutuotteenaan „Pravdan” — vahvistettuaan ensi aluksi „Zvezdaa”, muutettuaan sen viikkolehdestä joka toinen päivä ilmestyväksi lehdeksi ja kohotettuaan työläisten keskuudessa „Pravdan” hyväksi suoritettujen rahankeräysten luvun 76:een maaliskuussa ja 227:ään huhtikuussa (kun otetaan lukuun vain työläisten suorittamat ryhmäkeräykset).

Tämä on eräs klassillinen esimerkki siitä, kuinka liike, joka laadultaan ei ole lainkaan reformistista, saa aikaan sivutuotteenaan joko reformeja tahi myönnytyksiä tahi puiteiden laajentumista j.n.e.

Reformistit pettävät työväenliikettä esittäessään sen suurelle mittavuudelle reformistisia tunnuksia (kuten likvidaattoimme tekevät). Reformismin vastustajat sen sijaan eivät ainoastaan ole uskollisia proletariaatin tyypistämättömille tunnuksille, vaan he ovat myös parhaita „käytännönmiehiä”: nimenomaan laaja mittavuus, nimenomaan tyypistämättömät tunnuksukset takaavatkin sen voiman, jonka aikaansaannoksena, lisätuotteena on joko myönnytys tai reformi, joko puiteiden laajentuma tai se, että huippukerosten on pakko ainakin väliaikaisesti sietää alimpien kerosten vastenmielistä liikehtimistä.

Kun likvidaattoirit vuosina 1908—1912 sättivät „maanalaisuutta”, hyväksyivät siitä „pakenemisen”, jaarittelivat „julkisesta puolueesta”, — niin *koko* työväenkuuria käänsi heille selkänsä, eivätkä he pystyneet käyttämään hyväkseen ensimmäistä ja suurta huhti—toukokuun aaltoa!

Hra Martov tunnustaa „Nasha Zarjassa” tämän hänelle valitettavan seikan pukien tunnustuksensa erittäin huvittavaan asuun. Hän soimaa ja sanoo nolliksi plehanovilaisten ja vperjodilaisten ryhmiä, joita *likvidaattoirit itse* vielä eilen sanoivat keskuksiksi ja virtauksiksi, vaikka me vaadimme, että on otettava huomioon vain Venäjällä olevat järjestöt. Ja Martov tunnustaa surkutellen ja kiukkuisena, syytäen suunnattoman määrän myrkyllisiä (burenilaisesti myrkyllisiä) kompasanoja, että muka „leniniläinen” „lahkolaiskerho” „on pitänyt puolensa” ja „jopa siirtyy hyökkäykseenkin” „lujittuneena areenoilla, joilla ei ole mitään yhteistä

maanalaisuuden kanssa” („Nasha Zarja”, siteerattu nide, s. 74).

Mutta koko tämä Martovin tunnustus panee hymyilemään. Ihmisen luonto on sellainen, että kun vihollinen tekee virheen, niin me riemuitsemme, mutta kun hän ottaa oikean askelen, niin me joskus suutemme lapsellisesti.

Kiitämme kohteliaisuudesta, joka teidän *oli pakko* sanoa meille, liberaalinen likvidaattori! Vuoden 1908 lopusta saakka olemme vaatineet käyttämään liikkeen julkisia muotoja, vuoden 1909 keväällä katkaisimme sen takia suhteemme moniin ystäviimme¹²⁹. Ja kun meistä tuli näillä „areenoilla” voima, niin vain siksi, ettemme me uhranneet asian olemusta muodon tähden. Muodon käyttämiseksi oikeaan aikaan, huhtikuun nousun oivaltamiseksi ja marxilaiselle kalliin työväenkuurian myötätunnon hankkimiseksi piti puolustaa lujasti vanhan aatteita, vanhan perinteitä ja aineellisia perustoja eikä sanoutua irti vanhasta eikä suhtautua siihen luopiomaisesti. Juuri *nämä* aatteet kyllästivät huhtikuun liikkeen, juuri ne olivat vallitsevina vuoden 1912 työväenkuuriassa, ja vain ne, jotka olivat uskollisia näille aatteille kaikilla areenoilla ja kaikissa muodoissa, kykenivät kulkemaan sekä tämän nousun että tämän kuurian tasolla.

Kirjoitettu tammikuussa 1913

*Julkaistu tammikuussa 1913
aikakauslehdessä „Prosvestshenije” № 1
Allekirjoitus: V. I l l i n*

*Julkaistaan aikakauslehden
tekstin mukaan*